

Eeva-Johanna Eloranta sd ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Museovirastolle Ristimäen arkeologisiin kaivauksiin (121 000 euroa)

Eduskunnalle

Ristimäen varhaiskeskiaikaisen kirkon jäännökset sijaitsevat Kaarinan Ravattulassa Aurajoen lähellä, peltojen ympäröimällä pienellä hiekkaisella kummulla. Ristimäen kirkollinen rakennus on peräisin 1100-luvulta. Sen jäännökset löydettiin elokuussa 2013 Turun yliopiston arkeologian oppiaineen tekemien kaivausten yhteydessä. Kirkon lisäksi paikalta on löytynyt laaja hautausmaa ja mäkeä kiertäneen aidan kiviperustus.

Esinelöydöt ovat olleet monipuolisia. Maasta on kaivettu esiin koristeellisista lasihelmistä punotuja helminauhoja, muita koruja, työkaluja, puukkoja, keramiikkaa, tekstiilijäänteitä sekä Suomessa äärimmäisen harvinaisia 1100-luvun rahoja.

Kirkkorakennus on vanhin ja samalla ainoa muisto maamme historiallisen ajan alusta, jolloin emme vielä olleet osa mitään keskitetysti hallittua valtakuntaa. Ristimäki todistaa kristillisen seurakuntakulttuurin olleen maassamme valtiollista järjestäytymistä vanhempaa. Ruotsalaisen Pyhän Eerikin legendan mukaan Varsinais-Suomeen tehtiin ensimmäinen ristiretki vuonna 1155. Legenda kertoo, miten alueen pakanoita käännyttiin ristiretken aikana väkivalloin kristinuskoon. Ainakin Ristimäellä tulijoita kohtasivat kuitenkin jo kristillistyneet asukkaat ja palvontapaikat.

1100-luku ei ole vain Ristimäen kirkon synty aika vaan vanhastaan myös maamme historiankirjoituksen alkukohta. Suomen historian on perinteisesti ajateltu lähteneen liikkeelle edellä kuvastusta ensimmäisestä ristiretkestä. Tuosta ajasta ei ole Pyhän Eerikin legendaa lukuun ottamatta mitään kirjallisia lähteitä. Ravattulan Ristimäen kirkonpaikan perusteellinen tutkiminen loisi runsaasti uutta valoa menneisyyden lähes läpitunkemattomaan hämääseen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 121 000 euroa momentille 29.80.04 Ristimäen arkeologisiin kaivauksiin.

Talousarvioaloite TAA 50/2016 vp

Helsingissä 30.9.2016

Eeva-Johanna Eloranta sd

Jukka Gustafsson sd

Ilkka Kantola sd